

Νίκος ΚΟΥΝΔΟΥΡΟΣ

Γεννήθηκε στον Άγιο Νικόλαο Κρήτης στις 15 Δεκεμβρίου του 1926. Είναι γιός του δικηγόρου και πολιτικού Ιωσήφ Κούνδουρου. Σπούδασε ζωγραφική και γλυπτική στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας από την οποία και αποφοίτησε το 1948. Κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο είχε ενταχθεί στις τάξεις του ΕΑΜ - ΕΛΑΣ, και μετά τον πόλεμο εξορίστηκε στην Μακρόνησο. Στα 28 του χρόνια αποφάσισε να ασχοληθεί με τον κινηματογράφο. Ξεκίνησε τη σταδιοδρομία του ως σκηνοθέτης με τη **"Μαγική Πόλη"** (1954), όπου συνδύασε τις επιρροές του από το νεορεαλισμό με την εικαστική του ματιά. Με το σύνθετο και πρωτοποριακό έργο **"Ο Δράκος"** (1956), ο Νίκος Κούνδουρος καθιερώνεται.

Ο Ν. Κούνδουρος έχει αντιπροσωπεύσει τον ελληνικό κινηματογράφο πολλές φορές στο εξωτερικό όπως στο Φεστιβάλ Βενετίας το 1953 και 1956, στο Φεστιβάλ Βερολίνου το 1958, 1963 και 1967. Έχει επίσης τιμηθεί με το Πρώτο Βραβείο σκηνοθεσίας στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης και Βερολίνου το 1963 για τη ταινία **"Μικρές Αφροδίτες"** καθώς και για τη ταινία του **"Το Ποτάμι"** στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης το 1959.

Πολλές από τις ταινίες του βρίσκονται στο Ευρωπαϊκό Μουσείο Κινηματογράφου, στη Γαλλική Ταινιοθήκη καθώς και στο Μητροπολιτικό (Μετροπόλιταν) Μουσείο της Νέας Υόρκης.

ΣΑΒΒΑΤΟ 22<09

BYRON

Μπαλάντα για έναν δαίμονα

Ο ποιητής Μπάιρον φτάνει στο επαναστατημένο Μεσολόγγι, φορτωμένος με τις χρυσές λίρες Ελληνοαγγλικού κομπούτου. Η πρώτη του ομιλία, μπροστά στους Έλληνες, η ανασφάλεια και το άγχος της πρώτης επαφής με το πλήθος, με το αν θα το δεχτεί... η κάμερα σε αυτή την σκηνή, ακολουθεί τον νεαρό που περνάει μέσα από το πλήθος για να φτάσει στην πρώτη γραμμή, γιατί αυτός είναι η ελπίδα, που συμβολίζει την πίστη στο όνειρο. Το όραμα της Ελληνικής επανάστασης που έχει συνεπάρει τον Μπάιρον.

Στο Λονδίνο η ερωμένη και η αδελφή του, μάταια περιμένουν να γυρίσει. Όταν τον επισκέφθηκε η γυναίκα του, για πρώτη φορά στο Μεσολόγγι, αυτό φαίνεται όταν βλέπουμε το πλάνο πάντα διαγώνια πίσω του και εκτός φακού, είναι στο πίσω μέρος του μυαλού του. Στην σκηνή που συζητά με τον αγνό Έλληνα αγωνιστή, τι είναι ο πόλεμος, τι είναι η γυναίκα, περνώντας μέσα από τα κανόνια και παραλληλίζοντας τις δυο συζητήσεις. Ο Μπάιρον είναι πια χαμένος και στα δύο. Αυτό μπορούμε να το δούμε ξεκάθαρα στις σκηνές που παίζουν θέατρο με την γυναίκα του και εκείνη ντυμένη άντρας είναι ολόκληρη σε ανοιχτά πλάνα, ενώ εκείνος μπερδεμένος και ντυμένος γυναίκα κρύβεται και εμφανίζεται μέσα από τον καθρέφτη.

Ο καιρός περνά, η αρρώστια τον κατατρώει και η υγρασία της πόλης έχει αρχίσει να βάζει την μούχλα και μέσα του, οι Έλληνες δεν τον εμπιστεύονται πια, και οι ξένοι αξιωματικοί που έχουν έρθει για να "βοηθήσουν" τον κατακρίνουν...

Το αγόρι είναι η μόνη ελπίδα του Μπάιρον, αυτό που πιστεύει, που ελπίζει για αυτό που ήρθε στην Ελλάδα, μέσα σε μια συμβολική σκηνή έρχεται αντιμέτωπος με τους ξένους αξιωματικούς που προσπαθούν να τον "τσακίσουν". Μένει μόνος και άρρωστος μέσα στην ήλιμη και στην μαρτυρική πόλη. Η αρρώστια τον κατατρώει και πεθαίνει εξαντλημένος και εξουθενωμένος.

Η δόξα θα έρθει αργότερα, μετά την Επανάσταση Ελλάδα.

ΚΥΡΙΑΚΗ 23<09

Μικρές Αφροδίτες

Το 2000 π.χ. μερικοί νομάδες αναζητώντας νέα βοσκοτόπια κατευθύνονται προς ένα ψαροχώρι όπου οι γυναίκες κρύβονται. Οι μόνες γυναίκες που εμφανίζονται είναι η Άρτα, η γυναίκα ενός ψαρά και η 12χρονη Χλόη που περιφέρεται ημίγυμνη, ανέμελη στα βράχια της ακρογιαλιάς, που προσεγγίζεται από τον επίσης έφηβο Σκύμνο. Ανάμεσά τους ξεκινάει ένα παιχνίδι μικρών προκλήσεων και αρχίζουν να νιώθουν το ξύπνημα του έρωτα καθώς ζουν τα πρώτα σκιρτήματα και τις πρώτες χάρες και λίβες.

Στην πρώτη γνωριμία ο Σκύμνος μαζί με την αθηνού, βλέπει την Χλόη από ψηλά να κρύβει έναν πελεκάνο. Μέσω των ζώων ορίζεται η φύση και το παιχνίδι. Η αρχή γίνεται όταν η Χλόη από την απέναντι όχθη τον κερνάει την κανάτα με το νερό, όπου εκείνος το πίνει με λαιμαργία. Ξεκινούν οι προκλήσεις μεταξύ τους, η κάμερα σε όλη τη διάρκεια παίζει και αυτή μαζί του, τους ακολουθεί καθώς τρέχουν και κυνηγιούνται μέσα στα στενά, καθώς παλεύουν να επιβληθούν ο ένας στον άλλο, έρχεται να κλείσει σε πλάτο στατικά με πολύ κοντινά πλάνα στα πρόσωπα των εφήβων, για να μας δώσει το ξύπνημα των αγνώστων μέχρι στιγμής συναισθημάτων που

που ξύπνησαν μέσα στην ψύχη αλλήλ και στο σώμα τους. Ο Σκύμνος κοιτάζει την ημίγυμνη Χλόη σαν υπνωτισμένος και έπειτα επιτίθεται στην πάπια τινάζοντάς την στον αέρα. Ένα πλάνο που μας δείχνει ξεκάθαρα αυτά που νιώθει για πρώτη φορά το νεαρό αγόρι και δεν ξέρει πως να τα διαχειριστεί... και η νεαρή κοπέλα τρομαγμένη τον παρατηρεί...

-Δεν θα μπορούσα ποτέ να σε αγαπήσω- του λέει κοιτώντάς τον με παράπονο.

Η ταινία χρησιμοποιεί πολλούς συμβολισμούς από την φύση, ο Λύκας, το άηλο έφηβο αγόρι, που επίσης έχει δει την Χλόη, έχει κολλήσει το κεφάλι του στο κεφάλι ενός τράγου τον σπρώχνει, και παλεύει μαζί του.

Αρχαιολογικού χαρακτήρα συμβολισμοί για τον έρωτα και την μάχη μεταξύ των αντίζηλων.

Οι βοσκοί αποφασίζουν να φύγουν. Τότε η γυναίκα του ψαρά ενδίδει στον βοσκό μέσα σε μια σπηλιά. Τα δύο παιδιά τους βλέπουν από μια σχισμή του βράχου και αναστατώνονται, ορκίζονται αιώνιο έρωτα. Ο Σκύμνος αρνιέται να ακολουθήσει τους βοσκούς οι οποίοι τον κυνηγούν. Ο Λάκας τότε βρίσκει ευκαιρία και κάνει με την βία δίκη του την Χλόη. Μπροστά στην θέα της αγαπημένης του να υποκύπτει στην ορμή του άηλου, ο Σκύμνος αφήνεται στο τελευταίο πλάνο να τον παρασύρουν τα κύματα αγκαλιά με τον πελεκάνο.

Είναι μια ταινία βασισμένη στο βιβλίο Δάφνης και Χλόη, και περιγράφει με τέλειο κινηματογραφικό τρόπο σε μια κοινωνία χωρίς την αξία του χρήματος, τα πρώτα σκιρτήματα στην εφηβική ψυχή και σώμα. Έχει κερδίσει σε πολλά φεστιβάλ διακρίσεις εκ των οποίων Πρώτο βραβείο σκηνοθεσίας και καλύτερης ταινίας στο φεστιβάλ Βερολίνου.

ΔΕΥΤΕΡΑ 24<09

Ο Δράκος

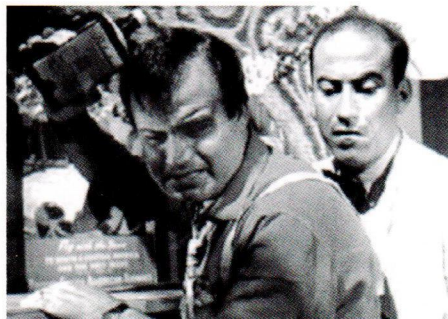

Ο Δράκος είναι η ταινία, σταθμός για τον Ελληνικό σινεμά. Μια ταινία μέσα στην οποία εμπεριέχεται όλη η Ελλάδα μετά τον εμφύλιο, δείχνοντας τα σημάδια του και ό,τι άφησε πίσω του.

Ταμένος στην μοναξιά ταπεινός και ονειροπόλος βρέθηκε να είναι από απλός υπάλληλος, που δουλεύει μια ζωή στα υπόγεια της τράπεζας, το πρόσωπο της ημέρας, στην κορυφή της δημοσιότητας και της αναγνώρισης. Στοιβαγμένος μέσα στο τραμ, από την εφημερίδα ενός συνεπιβάτη έρχεται η πληροφορία που θα του αλλάξει την ζωή. Τρομαγμένος πάει σπίτι. Το πλάνο είναι σταθερό και τον βλέπουμε μέσα από τον καθρέφτη να ψηλαφίζει το πρόσωπο του είναι αυτός...; ποιος είναι;

Σε μεγάλα και γενικά πλάνο τον βλέπουμε να περνάει μέσα στην νύχτα, από άδειους και σκοτεινούς δρόμους, μόνος, τρομαγμένος. Φοβάται πως θα τον αναγνωρίσουν και θα τον συλλάβουν. Η κάμερα και αυτή τον παρατηρεί από απόσταση.

Στο πλάνο που αποφασίζει να μιλήσει ως δράκος, η κάμερα είναι σε κλειστό και κοντινό πλάνο. Ο δράκος και για πρώτη φορά στην ζωή του μιλάει χωρίς να φοβάται. Στέκεται στα πόδια του. Είναι δυνατός, μέσα στο καταγώγιο όπου έχει γνωρίσει τον έρωτα, **το Μωρό** έχει διαλέξει εκείνον και όχι τον αρχηγό, έχει κερδίσει την δύναμη και

και τον σεβασμό.

Από τις πιο ευρηματικές σκηνές της ταινίας (που βλέπουμε με ακρίβεια ποιος είναι ο ήρωάς μας), είναι την ώρα που τον συλλαμβάνουν και περνάει από την αυλή της σπιτονοικοκυράς που έχει απλωμένη την μπουγάδα. Με τα χέρια του δεμένα με τις χειροπέδες, (γιατί είναι ο "Δράκος"), ποihύ διακριτικά πιάνει το σουτιέν και με ντροπή το παραμερίζει.

Μια Ελλάδα κλεισμένη σε ένα υπόγειο, σε ένα καμπαρέ που παίζει την κοντούλα λεμονιά σε σέικ και πουλάει στην Αμερική τα αρχαία με την χαρακτηριστική φράση:

- Ε! Αυτά έχουμε αυτά θα πουλήσουμε.

Μία Ελλάδα γεμάτη ντέρτια που από το ίδιο το κράτος, οδηγείται στην παραοικονομία και μέσα από το χορό προς την μάχη ...στο ζειμπέκικο εναποθέτονται όλοι οι καημοί και τα όνειρά της.

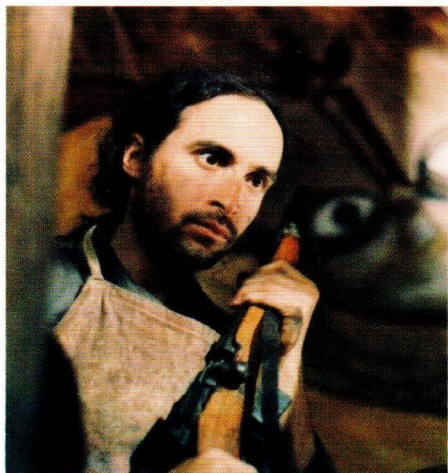
Μέσα σε αυτή την μαγική νύχτα ο Δράκος, έζησε τον έρωτα, την δόξα και τον θάνατο, που τον βρίσκει στο τέλος στην στροφή του υγρού δρόμου.

Η ταινία είναι αναμφισβήτητη, η καλύτερη στιγμή στην καριέρα του Ηλίουπουλου. Από τις κορυφαίες στιγμές της είναι η στιγμή που καλείται να παραστήσει ότι χορεύει χωρίς να ξέρει, ενώ είναι δεινός χορευτής.

Αναμφισβήτητη ο Δράκος, είναι η ταινία που άλλαξε το Ελληνικό σινεμά με την άποψη σκηνοθεσία και φωτογραφία της.

ΤΡΙΤΗ 25<09

Μπορντέλο

Η ανεξάρτητη Κρήτη το 1866 θέλει την επικύρωση των Ευρωπαϊών. Μέσα σε αυτό το χωρόχρονο εξελίσσεται η Καζατζάκινη μυθολογία της Μαντάμ Μορτάν που εδώ μετονομάζεται σε Ρόζα Μπονταπαρτέ, μια πόρνη που ανοίγει ένα μπορντέλο στα Χανιά για την διασκέδαση των στόλων. Μέσα στο σπίτι μαζεμένες πόρνες από όλα τα μέρη της Ευρώπης που κουβαλούν τις ιστορίες τους. Οι αξιωματικοί των τότε δυνάμεων, Γάλλοι, Ρώσοι, Άγγλοι, Ιταλοί που έχουν έρθει μετά την επανάσταση των ανταρτών Κρητικών για την προστασία Τούρκων και Ελλήνων. Όλοι στο μεγάλο χωνευτήρι του έρωτα και του θανάτου.

Μια γυναίκα στο τέλος της μακράς, ένδοξης, αν και ανήθικης, καριέρας της, ο Βασίλης απογοητευμένος επαναστάτης, η Σάρα, η Έμμα και τα άλλα κορίτσια, φυλακισμένοι του πεπρωμένου τους, όλοι στοιχειωμένοι από το παρελθόν τους. Οι «απελευθερωτές» και οι «δυνάστες», όλοι τους θεατρικοί, σουρεαλιστικοί χαρακτήρες που κινούνται γύρω από τις δεκατρείς πόρνες, είναι προσαρμαμένοι σε ένα ερημικό λιμάνι. Μέσα σε ένα μπορντέλο με φόντο την ιστορία αποτυπώνεται η όρεξη για ζωή μακριά από την σκληριά και η επιθυμία για την κατάκτηση των χαμένων ονείρων. Η σχέση που αναπτύσσεται ανάμεσα στο Βασίλη και την Ρόζα αυτή την βάση έχει.

Στα πρώτα κιάλια πλάνο, η κάμερα ακολουθεί τις γυναίκες που βγαίνουν από την βάρκα και τους αχθοφόρους που κουβαλούν τα πράγματα τους μέχρι την αυλή του "σπιτιού". Εκεί έρχονται αντιμέτωπες με την κατάσταση που επικρατεί στο νησί. Η κάμερα σταματά και πλησιάζει τους άντρες που εκτελούνται μπροστά τους εν ψυχρώ. Ο θάνατος είναι παντού.

Από τα χαρακτηριστικά πλάνο είναι ο Ρώσος αξιωματικός που έχει πάρει την νεαρή πόρνη σαν αρνί και την περιφέρει καθώς συγκρούεται με μια Πολωνέζα, δείχνοντας τις πολιτικές και κοινωνικές διαφορές.

Τέλος ο μινώταυρος που έρχεται να δώσει το τραγικό τέλος στους πρωταγωνιστές, δείχνει ότι δεν υπάρχει έξοδος από τον λαβύρινθο.

TETARTH 26<09

1922

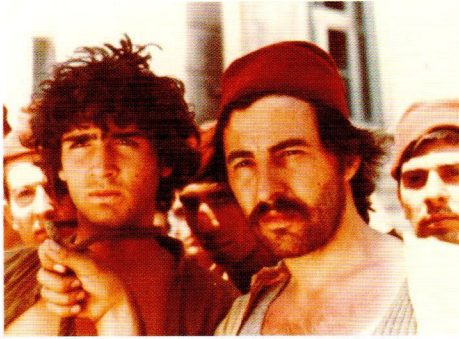

Μια ταινία για την Μικρασιατική καταστροφή και τη θέση που κράτησαν οι ξένοι σύμμαχοι, αλλά και ο ίδιος ο Ελληνικός στρατός.

Η ταινία ξεκινάει με πλάνο, από μια Ελληνική Εθνική εορτή στην Σμύρνη λίγο πριν την καταστροφή. Μετά την γιορτή βλέπουμε το ζευγάρι του έμπορα με την γυναίκα του, να πηγαίνουν προς το σπίτι. Η ανησυχία των αστών για την κατάρρευση του συστήματος, παρουσιάζεται στα αμέσως επόμενα πλάνο, βλέποντας την κάμερα να ακολουθεί στην κάθοδο της "σκάλας" το ζευγάρι που έρχεται να δει τους τραυματισμένους Έλληνες στρατιώτες που επιστρέφουν από την μάχη. Η γυναίκα τρομάζει από τους Τούρκους που τους παρακολουθούν και μπαίνει στο σπίτι.

Σταδιακά δίνεται η απόγνωση των κατοίκων έξω από το γραφείο, που δίνονται τα εισιτήρια για να φύγουν από την Σμύρνη, η κάμερα είναι από την μέσα πλευρά της τζαμαρίας και κόβει την κίνησή της απότομα, στα γεμάτα αγωνία πρόσωπά τους. Μέσα στο κελλιάρι που βρίσκονται κρυμμένοι κάποιοι Έλληνες και ο νεαρός στρατιώτης που η κάμερα τον ακολουθεί, περιστρέφεται μαζί του, δείχνει καθώς τους χαιρετάει ένα - έναν, τον λαβύρινθο που δεν υπάρχει έξοδος από πουθενά.

Μέσα στα πιο χαρακτηριστικά πλάνο της ταινίας, το ξέσπασμα της Αντιγόνης, που η Τουρκάλα της λείει τον καφέ. Δεν μπορεί να μιλάει Τούρκικα... γιατί να μιλάει Τούρκικα, αφού ξέρει Ελληνικά, δείχνει την οριακή κατάσταση. Έπειτα η προσπάθειά της να σώσει τον φίλο της, του δίνει τα πολιτικά ρούχα από τα αδέρφια της, που έχουν πεθάνει στην μάχη και ταυτόχρονα κλαίγοντας, προσπαθεί να διδάξει γαλλικά στο νεαρό, λέγοντας του -την άλλη Πέμπτη εδώ την ίδια ώρα- σαν να μην έχει αλλάξει τίποτα. Οι Τούρκοι χτενίζουν την πόλη τρομοκρατώντας το ζευγάρι του Έλληνα εμπόρου και της γυναίκας του. Τέλος, η είσοδος του έφιππου Οσμάρ. Οι Τούρκοι σαρώνουν με έντονες σκηνές βίας τους Έλληνες και τους Αρμένιους. Μια πιο δυνατή σκηνή είναι του νεαρού στρατιώτη που τον ευνουχίζουν μέχρι θανάτου απέναντι στους άπραγους

στρατιώτες του Γαλλικού στρατού.

Οι Έλληνες συλληφθέντες θα περάσουν ντυμένοι με τα καλύτερά τους ρούχα μέσα από την έρημο της Τουρκίας. Έτσι βλέπουμε τον εξευτελισμό των Ελλήνων αστών που καταλήγουν ρακένδυτοι και αιχμάλωτοι. Σαν τελευταία επαναστατική πράξη πίνουν νερό και αψηφούν την εντολή του Οσμάρ που τους εκτελεί εν ψυχρώ. Η γυναίκα του εμπόρου μισότρελη σκοτώνει τον βιαστή της. Η μάνα πυροβολείται έχοντας στους ώμους της την νεκρή Αντιγόνη. Στην τελευταία σκηνή της ταινίας τους βλέπουμε να καταλήγουν σε μια παραδοσιακή γιορτή των Τούρκων που γίνεται προς τέρψη των συμμάχων, παίζοντας στην παράσταση μισότρελοι και εξασθλωμένοι. Η ταινία τελειώνει όπως ξεκίνησε, έτσι μέσα από τις δυο γιορτές φαίνεται η πτώση και η πλήρης αλλοαγή της πραγματικότητας.

Η ταινία είναι ένα συναξάρι από μνήμες αιχμαλώτων που επέζησαν για να μαρτυρήσουν τη φρίκη της ωμότητας του πολέμου.

Του κάθε πολέμου.

ΠΕΜΠΤΗ 27<09

Εγώ η Αντιγόνη

Η κλασική τραγωδία του Σοφοκλή, με σκηνοθέτη τον Νικό Κούνδουρο στο Αρχαίο Θέατρο της Επιδαύρου.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 28<09

Ο Μελισσοκόμος
του Θ. Αγγελόπουλου

Ο Σπύρος, δάσκαλος σε μια μικρή επαρχιακή πόλη όπου πέρασε όλη του τη ζωή, μετά το γάμο της κόρης του και την αναχώρηση του γιού του που θα συνεχίσει τις σπουδές του στην Αθήνα, ξαναρχίζει κι αυτός το ταξίδι του, εγκαταλείποντας τη διδασκαλία, το σπίτι, τη γυναίκα του, διασχίζοντας τη χώρα με τις κυψέλες, όπως έκαναν ανέκαθεν ο πατέρας του κι ο πατέρας του πατέρα του, ακολουθώντας το δρόμο της Άνοιξης, το δρόμο των μελισσών. Η συνάντησή τους με μια κοπέλα θα ξαναζωντανέψει παλιά συναισθήματα κι αναμνήσεις.

Για κείνον, το παρελθόν είναι όλα, για κείνην, δεν είναι τίποτα. Ο Σπύρος, όμως, παλιός "αριστερός" και αγωνιστής, είναι μόνος του με το παρελθόν του και πολύ κουρασμένος πια για να επιμείνει στον αγώνα της ζωής: θα πεθάνει αφημένος στην επίθεση των ιδίων του των μελισσών...

Ερμηνευτές: Marcello Mastroianni (Σπύρος), Νάντια Μουρούζη (κοπέλα), Serge Reggiani (άρρωστος), Τζέννη Πουσσέα (γυναίκα του Σπύρου), Ντίνος Ηλιόπουλος (φίλος του Σπύρου, μηχανικός προβολής), Βάσια Παναγοπούλου, Δημήτρης Πουδικάκος, Νίκος Κούρος, Γιάννης Ζαβραδινός, Χριστόφορος Κ. Νέζερ, Κώστας Κωνσταντόπουλος, Κώστας Τύμβιος, Ντόρα Βοθανάκη, Αθηνόδωρος Προύσαλης, Καριοφυλιά Καραμπέτη, Σταμάτης Γαρδέλης, Στράτος Πάχνης, Μιχάλης Γιαννάτος.

**Μια ταινία αφιέρωμα
στο σκηνοθέτη**

